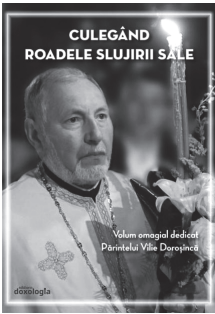

RECENZII

Culegând roadele slujirii sale. Volum omagial dedicat Părintelui Vilie Doroșincă, Editura Doxologia, Iași, 2020, 466 p.

În panoplia de cărți bine documentate, purtătoare de cuvinte ale vieții veșnice și cu un vădit folos duhovnicesc ce au văzut lumina tiparului în condiții grafice deosebite la Editura Doxologia a Mitropoliei Moldovei și Bucovinei, se înscrie și lucrarea „Culegând roadele slujirii sale. Volum omagial dedicat Părintelui Vilie Doroșincă”. Părintele Vilie, omagiat în acest volum, a fost timp de 18 ani protopop al Protoieriei Iași II și de aproape 40 de ani preot al Bisericii noastre, în prezent slujind la Biserica „Sfinții Apostoli Petru și Pavel – Moara de Vânt” din Iași.

Frumoasa și laudabila inițiativă de a alcătui un volum colectiv care să adune evocările cordiale, izvorâte din sipetul inimii fiecăruia dintre cei care l-au evocat, personalități, clerici sau mireni, care l-au cunoscut pe Părintele Protopop de-a lungul vremii, a avut-o Părintele Profesor univ. dr. Vasile Nechita, de la Parohia „Sfântul Apostol Andrei și Sfântul Mare Mucenic Mina” din Iași.

Ne bucurăm că prezentul volum a văzut lumina tiparului la Editura Doxologia a Mitropoliei Moldovei și Bucovinei, așa cum era și firesc, dacă ne gândim la faptul că Părintele Vilie, atât în calitate de protopop, cât și de preot paroh sau preot coslujitor așa cum este în prezent, a slujit cu devotament, entuziasm și abnegație Arhiepiscopia Iașilor, mai precis Biserica lui Hristos din această binecuvântată parte a Moldovei, cu precădere din zona Iașilor, oraș care, așa cum sublinia marele istoric Nicolae Iorga, este, „înainte de toate, o biserică – biserică bisericilor trecutului nostru”.

Evocările din paginile acestei cărți surprind, din cuprinsul vieții Părintelui, atât Taborul cât și Golgota, altfel spus, atât bucuriile, împlinirile și realizările, cât și jertfa depusă pe parcursul unei vieți închinată lui Dumnezeu și Bisericii Sale; o viață de preot, însoțită și mereu încercată de provocări, necazuri, probleme, cărora Părintele

Protopop a reușit să le țină piept și să le depășească cu credință ferventă în Dumnezeu, rugăciune intensă, tact pastoral și, mai ales, cu ajutorul lui Dumnezeu.

Volumul de față debutează cu un dialog radiofonic cu Părintele Protopop Vilie Doroșincă, dialog transcris ulterior și inserat ca text în volum. De realizarea acestuia s-a ocupat Pr. Alexandru Sava, redactor Radio Trinitas.

În ceea ce mă privește, din întregul volum, pe care am reușit să-l lecturez în integralitate, ceea ce m-a emoționat profund și mi-a folosit suflaște cel mai mult este tocmai acest interviu de debut. De aici aflăm că Părintele Vilie s-a născut în satul Căuești, comuna Șcheia, județul Iași, dintr-o familie de foarte buni creștini, în anul 1950, chiar în ziua de 14 octombrie, când o prăznuim pe Sfânta Cuvioasă Maica noastră, mult milostiva Parascheva. După ce a absolvit cursurile primare, Părintele Vilie mărturisește că, întrucât școala din sat nu avea gimnaziu, a trebuit să se deplaseze zilnic în localitatea învecinată, la Scânteia, care se afla la 2 km depărtare, până la finalizarea celor 8 clase primare.

În 1964, a început cursurile Seminarului Teologic de la Mănăstirea Neamț, pe care le-a absolvit în anul 1969. În continuare, părintele menționează, cu emoție, că sintagma biblică „mulți chemați, puțini aleși” (Mt. 22, 14) i se potrivește de minune, întrucât a simțit în suflet încă din copilărie vocația pentru preoție. Precum vom vedea, un întreg concurs de împrejurări nefavorabile au încercat să-l abată de la această sfântă și dumnezeiască misiune la care Dumnezeu îl chemase. Însă, până la urmă, toate s-au întâmplat după voia lui Dumnezeu, căci, așa cum subliniază o butadă a literaturii patristice, când Dumnezeu rânduiește, până la urmă întreaga fire ajută să se întâmple ceea ce El dorește. Astfel, imediat ce a absolvit cele 8 clase, tatăl său, Grigorie, l-a dus să-i arate liceul agricol. De cum l-a văzut, părintele, tânăr fiind, a început să plângă și să-i relateze tatălui faptul că el nu dorește să urmeze această școală. Ulterior, tatăl său l-a dus la un liceu din Vaslui, cu gândul că adolescentul Vilie va rămâne și va susține examenul de admitere aici. A stat câteva zile la o gazdă, dar la examen nu s-a prezentat. După o săptămână, deplasându-se la Vaslui pentru a afla rezultatul admiterii, tatăl a realizat că fiul nu se prezentase la examen. La întoarcerea tatălui acasă, s-a petrecut un lucru cu totul minunat. Acesta a fost momentul când viața tânărului Vilie a luat un cu

totul alt curs și anume acela dorit de Dumnezeu. Văzând de departe că tatăl său vine de după deal, tânărul se aștepta la o dojană aspră. Însă, în fața porții, a avut loc întâlnirea cu Părintele Croitoru, un preot încărcat de ani și cu multă experiență pastorală, care, din spusele tatălui cuprins de năduf, a realizat lesne că fiul său avea altă vocație, aceea de a fi preot, și i-a lansat exortația de a-l trimite „să facă oleacă de pregătire cu el, că trebuie să ajungă preot” (p. 8). A doua zi, a început pregătirea din Catehism care a durat 2 săptămâni. Tânărul parcurgea zilnic 14 km, calculați dus-întors, căci casa părintelui se afla la 7 km de Căuești. Cu toate acestea, era bucuros de această jertfă, pe care o împlinea cu drag, căci visul lui de a deveni preot începea să prindă contur. În această privință, un mare sfânt al Bisericii noastre, anume Sfântul Ioan Gură de Aur își exprimă convicțiunea că „atunci când ești rănit de dragoste, nu mai ții seamă de greutate; înduri totul cu ușurință, oricât de multe ar fi primejdiile, oricât de mari ar fi greutățile; un singur lucru urmărești: să-ți împlinești dorul” (*Omilia LV, II la Facere*, în colecția *Părinți și Scriitori Bisericești*, vol. 22, EIBMBOR, București, 1989, p. 215).

După pregătirea temeinică sub îndrumarea Părintelui Croitoru, a mers, alături de tatăl său, la Mănăstirea Neamț, acolo unde urma să se înscrie la Seminarul Teologic Liceal, pentru a învăța Școala teologiei. Au ajuns în ultima zi de înscriere și părintele secretar nu a dorit să îl înscrie pe tânărul Vilie, motivând că și așa sunt mulți candidați: „«Numai eu am pregătit vreo 15, unde să mai încapi și tu?» Iar tata – subliniază părintele în interviu – îi răspunde: «Asta este, nu se poate, nu se poate». Apoi îmi zice: «Hai să mergem la mănăstire să ne rugăm»”. Acest ultim gest al tatălui ne revelează un om profund credincios, care după atâtea încercări eșuate de a-și înscrie fiul la un liceu, găsește resorturi interioare de a merge în Biserica Mănăstirii pentru a se închina. Rugăciunea și mulțumirea către Dumnezeu în necazuri e caracteristica marilor sfinți ai pustiului sau a părinților îmbunătățiți. Dar iată că și bătrânii noștri, în trăirea lor, nu erau deloc departe de piscurile virtuților creștine.

Dragă cititorule, îți adresez acum o interogație care va rămâne, evident, retorică. Câți dintre cei din vremea noastră ar fi făcut acest gest de smerenie și de adorare către Dumnezeu, acela de a intra în biserică și de a se închina, după întreaga odisee a înscrierii fiului la un liceu?

Dar, cum Dumnezeu nu rămâne niciodată dator, pe alea ce ducea către intrarea în biserică se afla un călugăr de la muzeul mănăstirii care i-a întrebat despre cauza mâhnirii lor. După istorisirea celor petrecute, monahul le-a adresat întrebarea: „«Și acum ce faceți?» «Mergem și ne rugăm» (a răspuns tatăl – n.n.). El a continuat: «Duceți-vă și vă rugați. Eu vă aștept aici»”. După ce au ieșit din biserică, au mers împreună la părintele secretar, pe care monahul a reușit să-l persuadeze ca să-l înscrie pentru examen pe tânărul candidat: „Lasă-l, înscrie-l și pe el acolo. Cei pregătiți o să intre, el n-o să ia și gata, ce mai...” (p. 9).

De parcă nu ar fi fost de-ajuns aceste opreliști, s-au ivit, nu după mult timp, alte momente de cumpănă. La strigarea rezultatelor, secretarul i-a citit pe cei admiși în ordinea alfabetică, începând cu cei al căror nume începea cu litera „A”, apoi cu „B” etc. Trecând de litera „D”, iar tatăl, văzând că fiul nu a fost strigat, l-a îndemnat pe tânărul Vilie să meargă să facă bagajele pentru a pleca acasă. Însă, unul din preoții prezenți, cu care deja se împrietenise, i-a zis: „Dar unde pleci domn Grigore?... stați oleacă, căci nici pe-al meu nu l-a strigat și nu știm care e treaba, că-i abia Eparhia Hușilor, nu-i Eparhia Romanului și Hușilor”. În scurt timp, părintele director l-a nominalizat pe tânărul Vilie Doroșincă ca fiind primul pe lista celor admiși.

După încheierea studiilor liceale, tânărul absolvent de seminar teologic s-a înscris, cum era și firesc, la Facultatea de Teologie Ortodoxă din București, după absolvirea căreia a fost hirotonit preot pe seama Parohiei Borosești, unde a slujit timp de 9 ani, după care a fost transferat, la solicitarea superiorilor ierarhici de atunci, la parohia Aroneanu, urmând ca mai apoi să fie transferat la parohia „Sfinții Petru și Pavel – Moara de Vânt”, unde slujește și în prezent.

Acele punți de încercare concatenate mai sus, pe care tânărul Vilie le-a depășit, cu credință tare și ajutor divin, pot constitui un model demn de urmat pentru tinerii seminariști sau studenții teologi care sunt chemați să lupte pentru vocația preoțească pe care o simt și o cultivă în sîpetul inimii lor, să nu capituleze în ispite și încercări, pentru că prin credință și jertfă, Dumnezeu le va fi sprijinul cel mai de nădejde și-i va ajuta să ajungă la limanul dorit.

De bună seamă, pe parcursul vieții sale, Părintele Protopop Vilie a întâlnit oameni care au dorit să-l compromită sau să-i potolească avântul misionar, dar și prieteni adevărați și devotați care i-au

oferit ajutorul în vremurile tulburi și au luptat pentru el cu mult curaj și abnegație. O parte a acestora din urmă, buni mânăuitori ai condeiului, au ținut să-și exprime prețuirea și recunoștința lor și prin evocări ce au fost inserate în paginile acestui volum. Ca unul care am lecturat volumul, de la început țin să precizez că evocările din cuprinsul acestuia se revelează a fi sincere și din inimi curate și profund recunoscătoare față de Părintele Protopop Vilie. Astfel, lista acestora o deschid înalții ierarhi, reprezentați aici de Înaltpreasfințitul Teofan, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei, care-și intitulează expozeul: „Părintele Protopop Vilie Doroșincă, un bun chivernisitor și un slujitor devotat”, Înaltpreasfințitul Calinic, Arhiepiscopul Sucevei și Rădăuților, care a scris evocarea cu titlul: „Părintele Vilie s-a născut pentru a fi preot!”, Preasfințitul Timotei Prahoveanul, Episcop-vicar Patriarhal, care semnează expunerea „70 de ani sau zilele omului, după cuvântul psalmistului. Preotul Vilie Doroșincă”, precum și Preasfințitul Emilian Crișanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Aradului, care-și intitulează *laudatio*: „Părintele Vilie Doroșincă – om luminos și slujitor harnic”.

Amintim totodată că Părintele Protopop Vilie a primit din partea Preafericitului Părinte Daniel, Patriarhul României, cea mai înaltă distincție oferită de Patriarhia Română, anume „Crucea Patriarhală”, „pentru activitatea sa îndelungată, rodnică și folositoare Bisericii și societății” (p. 28).

Lista evocărilor este continuată de domnul Mihai Chirica, primarul Iașului, apoi de fiul părintelui protopop, anume de Părintele dr. Mihai-Eduard Doroșincă, urmat Părintele dr. Constantin Ciobanu, ginerele părintelui omagiat în volum.

În continuare, colaboratorii de la Centrul eparhial și de la protopopiat au ținut să-și exprime gratitudinea și aprecierea față de părintele septuagenar. Astfel, semnează evocări Părintele Marian Timofte, Vicar eparhial, Părintele protopop dr. Marius-Daniel Profir, Părintele dr. Arsenie Pohrib, de la cabinetul reședinței mitropolitane, Părintele dr. Neculai Dorneanu, Inspector din cadrul Arhiepiscopiei Iașilor și Cătălin Jeckel, Consilier Cultural al aceleiași Arhiepiscopii.

O serie de profesori universitari și doctori în diferite domenii științifice au dorit, la rândul lor, să-și exprime considerația și prețuirea. Astfel, amintim aici pe Pr. prof. univ. dr. Ion Vicovan, Decanul Facultății de Teologie Ortodoxă „Dumitru Stăniloae” din Iași,

Pr. prof. univ. dr. Vasile Nechita, de la Facultatea de Teologie din Constanța, Pr. prof. univ. dr. Alexandru Ioniță, de la Facultatea de Teologie din Constanța, Prof. univ. dr. emerit Petre Dumitrescu, de la Facultatea de Filosofie din Iași, și Prof. Maria Elena Dumitrescu, Prof. univ. dr. Marius Dumitrescu, de la Facultatea de Filosofie din Iași, Prof. univ. dr. Ionel Muntele, de la Universitatea „Al. I. Cuza” din Iași, Conf. univ. dr. Daniela Muntele, de la Universitatea „Al. I. Cuza” din Iași, Conf. univ. dr. Doina Lutic, de la Facultatea de Chimie din Iași, Lect. univ. dr. Cătălin Ionela Chelaru, de la Universitatea de Arte „George Enescu” din Iași, Lect. univ. dr. Bogdan Neculau, de la Universitatea „Al. I. Cuza” din Iași și Pr. cercet. III dr. Liviu Petcu și lector asociat al Facultății de Teologie Ortodoxă „Dimitru Stăniloae” din Iași, Pr. dr. Neculai Dorneanu etc.

Lista evocărilor este continuată de o serie de medici de notorietate ai Iașului, precum Adina și Dan Cuciureanu de la Spitalul de Neurochirurgie din Iași, Gabriela Dumitrescu de la Spitalul de Neurochirurgie din Iași, apoi de scriitori și critici literari, precum Ioan Holban, critic literar și Director al Teatrului „Luceafărul” din Iași, scriitoarea Sofia Timofte din Iași, directori precum Vasile Tiron, Ioan Calapod, Florin Cîntic, Ioan Grigoriu, ingineri, în persoana domnilor Constantin Miron și Cătălin-Andrei Romilă, Cadre militare superioare, și aici amintim pe colonelul în rezervă Emil Teofil Bălteanu, jurnaliști, precum Anda-Elena Pintilie, jurnalist Doxologia etc.

La toți aceștia se adaugă un număr mare de preoți și de preotese din Iași și din străinătate, alături de o serie de fii și fiice duhovnicești, care au dorit să-l elogieze pe protopopol și părintele lor sufletesc, la împlinirea frumoasei vârste de 70 de ani.

Unii dintre universitari au însoțit evocarea lor cu un referat științific, rod al cercetării lor academice. Astfel, partea a doua a cărții este compusă din studii bine elaborate ce tratează următoarele teme, în tangență cu domeniile de interes și preocupările părintelui omagiat: „Parohia ca factor și model de unitate, cunoaștere și religie”, „Discursul și actul pedagogic”, „Romanul *Varlaam și Ioasaf* și rolul acestuia în Spiritualitatea românească”, Rolul icoanei în Ortodoxie – considerații psiho-pedagogice”, „Sfântul Ioan Hrisostom – retor și predicator”, „Relația dintre muzică, timp și devenire”, „Crâmpoșe despre iubire la Părintele Profesor Dimitru Stăniloae”, „Sfinții Martiri Brâncoveni – modele mărturisitoare pentru creștinii prigoniți în prezent”, „Misiunea Bisericii în spitale”

etc. Aceste studii sunt semnate de următorii autori: Pr. prof. dr. Viorel Sava, de la Facultatea de Teologie „Dumitru Stăniloae” din Iași, Prof. univ. dr. Constantin Cucuș, Facultatea de Psihologie și Științe ale Educației, Iași, Pr. prof. univ. dr. Vasile Nechita, de la Facultatea de Teologie din Constanța, Conf. univ. dr. Daniela Muntele și Carmen Teacu, Lect. univ. dr. Bogdan Neculau, Lect. univ. dr. Cătălina Ionela Chelaru, Pr. cercet. III dr. Liviu Petcu, Pr. dr. Marcel Cojocar, Spiritualul Facultății de Teologie „Dumitru Stăniloae” din Iași, Dr. Daniela Doroșincă, Pr. dr. Mihai-Eduard Doroșincă, Pr. dr. Constantin Ciobanu, Pr. dr. Neculai Dorneanu, Pr. drd. Cristian Florin Cristea și Pr. Nicolae Cătălin Luchian.

În ultima parte a volumului, ne încântă privirile o serie de fotografii ce constituie un adevărat arc peste timp, întrucât oferă mărturii emoționante atât despre viața părintelui, cât și despre misiunea și mărețele sale realizări, de-a lungul vremii, pe plan pastoral, liturgic, misionar și administrativ, mai întâi ca preot tânăr, instalat în parohia Borosești, apoi la parohia Aroneanu și, în cele din urmă, la parohia „Sfinții Apostoli Petru și Pavel – Moara de Vânt” din Iași. La acestea se adaugă și fotografiile cu oameni dragi din viața Părintelui Vilie; aici îl vedem înconjurat cu multă atenție și cordialitate de venerabila doamnă preoteasă Rodica, de membrii familiei, de ierarhi, de protopopi, de parohieni, de monahi și monahii etc.

Fiecare cititor de bună credință al acestei cărți poate lesne realiza că volumul de față constituie un adevărat festin duhovnicesc pentru oamenii însetați de cultură, istorie și spiritualitate creștină.

Pentru preoții tineri, cartea reprezintă un ghid pentru viață, o *lecție* de slujire a preoției și o paradigmă a dragostei de semeni rar întâlnită.

În final, se cuvine să adresăm mulțumiri Bunului Dumnezeu atât pentru apariția acestui volum omagial, cât și pentru că a dăruit urbei noastre o asemenea personalitate marcantă, în persoana Părintelui Protopop Vilie Doroșincă.

Având în vedere toate cele prezentate mai sus, nouă nu ne rămâne decât să îl felicităm pe distinsul părinte omagiat și să recomandăm cartea cu deosebită căldură, având certitudinea că va fi tuturor de mare folos atât pe plan pastoral, cât și pe cel duhovnicesc.

Pr. cercet. III dr. și lector asociat Liviu PETCU,
Facultatea de Teologie Ortodoxă „Dumitru Stăniloae”, Iași